

DECIZIE

13 iulie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Tatiana Vieru
Oleg Sternioală, Valentina Clevadi

examinînd recursul declarat de către Starosta Nicolae, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Cebotari Sergiu împotriva lui Starosta Nicolae privind încasarea arvunei,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 13 aprilie 2016, prin care s-a respins cererea privind repunerea apelului în termen, cu restituirea cererii de apel,

c o n s t a t ă

La 09 noiembrie 2015, Cebotari Sergiu prin intermediul reprezentantului, avocatul Lefter Stela, a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Starosta Nicolae cu privire la încasarea arvunei.

În motivarea acțiunii a indicat că, în anul 2012 a decis să procure o casă de locuit în satul Tarasova, raionul Rezina. Ca urmare a negocierii a fost stabilit prețul de 3 000 dolari SUA, cu achitarea unei arvune.

Astfel, susține reclamantul că, la 27 februarie 2012 a achitat pîrîtului suma de 15 000 lei cu titlu de arvună, echivalentul a 1 265 dolari SUA, în acest sens fiind întocmită o recipisă.

Totodată, la momentul perfectării contractului de vânzare-cumpărare urma să-i achite pîrîtului suma restantă de 1 735 dolari SUA.

Menționează că, pîrîtul din momentul primirii arvunei a permis traiul în casa de locuit.

Ulterior, în anul 2013, s-au prezentat proprietarii, Starosta Marin și Starosta Eugenia informîndu-l că, dețin dreptul de proprietate asupra casei de locuit și că, pîrîtul nu dispune de nici un drept asupra bunului imobil.

În vederea soluționării litigiului pe cale amiabilă, s-a adresat pîrîtului privind restituirea arvunei, însă ultimul a refuzat, fapt ce l-a determinat să se adreseze organelor de urmărire penală.

Astfel, în urma examinării plîngerii, prin răspunsul Inspectoratului de Poliție Rezina a fost informat că, cererea depusă pe faptul că, Starosta Nicolae refuză să restituie suma achitată cu titlu de arună pentru casa procurată din satul Tarasova, a fost examinată, iar faptele expuse s-au adevărit. Totodată, s-a comunicat că, în urma examinării cazului au fost stabilite relații juridico-civile și pentru soluționarea cazului dat poate adresa o cerere în instanța de judecată.

Consideră reclamantul că, pîrîtul neîntemeiat refuză restituirea arvunei achitată pentru procurarea casei de locuit din satul Tarasova, raionul Rezina, care de fapt nu-i aparține.

Cere reclamantul, încasarea de la Starosta Nicolae a sumei de 1 265 dolari SUA sau echivalentul sumei în lei MD, la momentul executării hotărîrii, ceea ce constituie arună achitată pentru procurarea casei de locuit.

Prin hotărîrea Judecătorei Rezina din 22 ianuarie 2016 s-a admis cererea de chemare în judecată depusă de Starosta Nicolae. S-a încasat de la Starosta Nicolae în beneficiul lui Cebotari Sergiu suma de 1 265 dolari SUA sau echivalentul în lei, la momentul executării hotărîrii, ceea ce constituie arvuna transmisă pentru procurarea casei și cheltuielile pentru taxa de stat în mărime de 758 lei, precum și pentru asistența juridică în sumă de 5 800 lei, iar în total suma de 6 558 lei.

Nefiind de acord cu hotărîrea primei instanțe, la 04 martie 2016 Starosta Nicolae a contestat-o cu apel.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 13 aprilie 2016, s-a refuzat apelantului Starosta Nicolae repunerea în termen și s-a restituit cererea de apel.

La 27 aprilie 2016, în termenul prevăzut de lege, Starosta Nicolae a declarat recurs, solicitînd admiterea acestuia, casarea încheierii instanței de apel și restituirea pricinii la rejudecare.

În motivarea recursului, recurentul a exprimat dezacordul cu încheierea contestată, reiterînd motivele din cererea de apel și invocînd că, prin cererea de apel a solicitat repunerea în termen, anexînd probe în acest sens, și anume, certificate medicale care demonstrează cu certitudine faptul că, începînd cu 01 februarie 2016 și pînă la 11 februarie 2016 s-a aflat la tratament în Spitalul raional Rezina, fiind prelungit tratamentul în condiții de ambulator, iar ulterior a fost internat în Spitalul Clinic al Ministerului Sănătății pe perioada 19 februarie 2016 – 26 februarie 2016.

Prin urmare susține că, s-a aflat în imposibilitate de a depune în termen cererea de apel și a fost lipsit de dreptul la asistență juridică.

Așadar, consideră că, i-a fost încălcat dreptul la un proces echitabil și dreptul la apărare, precum și principiul contradictorialității și egalității părților în proces.

Prin referința din 01 iulie 2016, Cebotari Sergiu prin intermediul reprezentantului, avocatul Lefter Stela, a solicitat respingerea recursului și menținerea încheierii instanței de apel.

Examinând materialele dosarului prin prisma argumentelor invocate în cererea de recurs și referința depusă de Cebotari Sergiu prin intermediul reprezentantului, avocatul Lefter Stela, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că recursul declarat de către Starosta Nicolae urmează a fi respins, cu menținerea încheierii instanței de apel din următoarele motive.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Potrivit art. 110 CPC, termenul de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Conform art. 236 alin. (5) lit. a), b), alin. (8) CPC, instanța de judecată va întocmi hotărîrea integrală dacă participanții la proces, în termen de 30 de zile de la pronunțarea dispozitivului hotărîrii, solicită în mod expres acest lucru. Termenul de 30 de zile este un termen de decădere; participanții la proces, în termen de 30 de zile de la pronunțarea dispozitivului hotărîrii, depun cerere de apel. Hotărîrea integrală se remite participanților la proces în termen de 5 zile.

În conformitate cu art. 362 alin. (1) și (3) CPC, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărîrii, dacă legea nu prevede altfel. Repunerea în termen de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art. 116 CPC.

Conform art. 116 alin. (1) și (3) CPC, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documente respective etc.).

Din materialele dosarului rezultă cu certitudine că, potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată a primei instanțe din 22 ianuarie 2016, Starosta Nicolae a fost prezent la pronunțarea dispozitivului hotărîrii Judecătoriai Rezina din aceeași dată (f.d. 35) și a primit copia dispozitivului hotărîrii, fapt confirmat prin recipisa datată cu 22 ianuarie 2016, anexată la materialele dosarului (f.d. 41), tot la 22 ianuarie 2016, Starosta Nicolae a depus cerere privind eliberarea hotărîrii motivate (f.d. 43).

S-a mai constatat că, la 04 martie 2016, Starosta Nicolae a declarat apel împotriva hotărîrii Judecătoriai Rezina din 22 ianuarie 2015, solicitînd repunerea în termenul de

declarare a apelului, casarea hotărîrii primei instanțe, cu pronunțarea unei noi hotărîri de respingere a cererii de chemare în judecată (f.d. 86-87).

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 13 aprilie 2016 a fost respinsă cererea de repunere în termen, fiind restituit apelul declarat de către Starosta Nicolae.

Reține Colegiul că, prin lege este instituit în mod imperativ termenul de 30 zile pentru declararea apelului, calculat de la data pronunțării dispozitivului hotărîrii, astfel apelul nemotivat în prezenta pricină a fost depus la 04 martie 2016, în afara termenului de 30 zile.

Prin urmare, argumentul recurentului privind repunerea în termenul de declarare a apelului pe motivul că s-a aflat internat în spital și a continuat tratament ambalator, anexînd certificate medicale în acest sens, nu reprezintă un motiv întemeiat, care ar justifica omiterea termenului de declarare a apelului, deoarece dînsul a fost prezent în ședința de judecată din 22 ianuarie 2016 și la pronunțarea dispozitivului hotărîrii din aceeași dată, iar în spital a fost internat la 19 februarie 2016, dispunînd de 26 zile pentru depunerea apelului.

În acest context, Colegiul remarcă că, Starosta Nicolae urma să de-a dovadă de promptitudine, în vederea exercitării căii de atac în termen, or, la materialele cauzei se regăsește cererea din 22 ianuarie 2016, prin care a solicitat eliberarea hotărîrii motivate, fapt ce denotă că, nu era lipsit de dreptul a depune, eventual, o cerere de apel nemotivată.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că, instanța de apel corect a ajuns la concluzia privind respingerea cererii de repunere în termen a apelului, cu dispunerea restituirii cererii de apel.

În acest context, instanța de recurs consideră că, la caz, soluția instanței de apel este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul art. 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, avînd în vedere că, prelungirea nejustificată a termenului pentru exercitarea unei căi de atac ar împiedica rămînerea irevocabilă, ca urmare a expirării termenului de atac, a hotărîrii judecătorești emise în instanța de fond și ar leza, în acest mod, principiul securității raporturilor juridice.

În afară de aceasta, în conformitate cu art. 56 alin. (3) și 61 alin. (1) CPC, părțile sînt obligate să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

Așadar, Starosta Nicolae, prin lege a fost obligat să respecte termenul legal de contestare a hotărîrii cu apel în 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărîrii, termen prevăzut de art. 362 alin. (1) CPC.

De asemenea, Colegiul menționează că, prin hotărîrea CEDO pronunțată în cauza Ponomaryov vs Ucraina (03 aprilie 2008), Curtea Europeană a notat că, deși în speță nu

era vorba despre desființarea unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile în urma admiterii unei căi extraordinare de atac în lumina unor circumstanțe nou descoperite, ci de redeschiderea unui proces prin repunerea în termenul de introducere a unei căi ordinare de atac, totuși, reînnoirea acestui termen pentru motive neconvingătoare, reprezintă o decizie care ar putea înfrânge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac.

Reglementări similare au fost statuate de către Înalta Curte și în cauzele Ceachir vs Moldova, Popov vs Moldova și Melnic vs Moldova, în care s-a menționat că, prin neaducerea vre-unui motiv pentru prelungirea termenului de depunere de către părți a unui act procedural, instanțele judecătorești naționale au încălcat dreptul la un proces echitabil.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că, încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, iar temeiurile invocate în cererea de recurs sînt neîntemeiate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat de Starosta Nicolae și de a menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 13 aprilie 2016.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de către Starosta Nicolae.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 13 aprilie 2016, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Cebotari Sergiu prin intermediul reprezentantului, avocatul Lefter Stela împotriva lui Starosta Nicolae privind încasarea arvunei.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței,
judecător

Tatiana Vieru

Judecătorii

Oleg Sternioală

Valentina Clevadi